

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Uvdal

Emne: Juletre og Julehalm

Bygdelag: Kyrkjebygda

Oppskr. av: Anna Samuelsen

Gard: Grøtjorden

(adresse): Skogheim

G.nr. 61 Br.nr. 5

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. og

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Gunhild Amundsen og Gunhild Brække (gr.br.kone 75 aar)

SVAR

Naa fortia er ¹juletre almindeleg i bygda.
2

Min far som kom her som lærer og kirkesanger i 1863
- fra Farsund- var det som "inførte" juletre i Uvdal
Seinere i 70 aara kom lensmann Schjesvold til bygda de
hadde ogsaa juletre, siden er det blitt almindelig over
heile bygda. 3.

Man hadde juletre i hjemmene længe før de ble benyttet
til jultrefester i skolene. I kirken har det hendt en
enkelt gang i de senere aar at man har hatt juletre.

4.
Før den tiden at dei brukte juletre hengte dei fine aaklær
paa veggene naar det skulle være festlig til jul. Furu
eller grankvister ble aldrig brukt .

5.
Heller ikkje etter juletre vart vanleg bruka dei slike
ting til stas. 6.

I hus der dei har rom nok er juletrean omtrent ei karshøg
de , i lokaler brukas dei større. I smaa hus mindre so dei
staar paa bordet. 7.

a) Det fyrste dei hadde juletre vart det pynta med pa-
pirguirlander heimegjorte og smaa kurver fletta av papir
nø er det meir kjøpepynt. b) Lys paa juletreet vart bruka
so fort det var aa faa kjøpt slike.

8. Der var mest ungerne som pynta
juletreet.

Er juletreet stort staar det paa gulvet, er det lite staar det paa eit bord ell' ein taburett. 10)

Lysene paa juletreet varð. helst tent baade juleeftan, nyttaarseftan og naar det hender at dei har eit lite julelag. 11)

Dei bruke aa gaa ront tree aa synje julesanga, "Glade Jul" o.s.b. 12)

Her vert juletree staaande til tjugondagen. Me rekne likesom aat jule ikkje er slutt før daa. 13.

Tjugondagen "hauste" ongan juletree der det er onga daa. 14)

Det er sjølsagt grantre som bli bruka til juletre her.

Sp. 15 fell burt, daa^{15.} me ikkje bruke ana ell' gran til juletre. 16.

Det bli aldrig sett upp noko juletre utafør huset. Julebande bli hefta paa ein staur rett aaver laavedynne. 17.

Fraa Nore veit me at dei bruka for ca 150 aar sea aa bæra inn halm aa legge paa golve juleeftan. Heile familien laag daa paa golve i den halmen naatt te juledag, dei hadde daa berre aaver seg ein skjinfell ell' noko ana til aaverbreisle. Dei skulde ligge hart og vøkt den natta te minne om Jesus i krubba. Det er heilt truleg aatt den skikken har vore i Uvdal og, men det er ingen som kan minas det er fortalt noko om det no. Men ein skikk var at til juleeftan maatte det ny halm i alle senjan og den gamle halmen brennas, det var noko som apsolut maatte gjerast, det var nok noko av samre tankegangen i det og. Det var berre julenatta dei skulde sova paa golvet i Nore i den tia, men den nye halmen i sengan laag der til neste jul.

Slutt.